کوتاه‌تر از گزارش

واکسن ایرانی علیه کرونای انگلیسی

واکسن کوو ایران برکت روی ویروس جهش یافته موثر است

میثم اسماعیلی

جامعه

شیب آرام افزایش تعداد مبتلایان و مرگ و میر روزانه را که اضافه کنید به هشدارهای مدام وزیر بهداشت مبنی بر شکننده‌بودن وضعیت کنونی و آن را بگذارید کنار مرگ تلخ مهرداد میناوند به عنوان چهره‌ای سرشناس، متوجه چرایی توجه بیشتر عامه مردم به قصه واکسیناسیون در چند روز اخیر می‌شوید. همه این اتفاقات باعث شده دوباره بحث بر سر واکسیناسیون به عنوان یک مطالبه عمومی مطرح شود، از مجادله برخی متخصصان بر کارایی یا عدم کارایی واکسن روسی هم که بگذریم، اولین روز هفته با نوید یک خبر خوش از سوی اعضای گروه تحقیقات تولید واکسن ستاد اجرایی فرمان امام (ره) آغاز شد و خیلی زود حسن جلیلی، مسؤول تیم تولید واکسن ایرانی اعلام کرد: «واکسن کوو ایران برکت روی ویروس جهش‌یافته انگلیسی مؤثر است.» همین خبر خوش اما سلسله اخبار دیگری هم در پی داشت.

چرا این یک خبر خوش است؟

قدرت سرایت ویروس جهش‌یافته ۷۰ درصد بالاتر از کرونای معمولی است و همین موضوع یکی از دغدغه‌های اصلی جامعه پزشکی بوده‌است. همین نگرانی است که خبر کارایی واکسن کوو ایران روی این ویروس را به عنوان خبری خوش مطرح کرده‌است. مینو محرز، مسؤول تیم نظارت بر فاز مطالعات بالینی واکسن کوو ایران برکت می‌گوید: «ویروس انگلیسی برای همه ما تبدیل به یک دغدغه جدی شده بود که آیا واکسن تولید شده فقط قدرت خنثی کردن کرونای معمولی را دارد یا قادر خواهد بود این ویروس خطرناک را هم از پا درآورد، که خدا را شکر دیروز این خبر خوب اعلام شد و خستگی را از تن ما و همه اعضای تیم اجرایی واکسن و تیم درمان و سلامت کشور درآورد.»

ادامه چالش واکسن روسی

بحث خرید واکسن روسی دیروز هم ادامه پیدا کرد، در روزی که مینو محرز از خوشحالی تاثیر واکسن ایرانی بر نوع ویروس جهش‌یافته می‌گفت، کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو باز هم مخالفت مینو محرز با واکسن روسی را «غیر حرفه‌ای و غیر اخلاقی» دانست و البته این مخالفت را به دلیل «تعارض منافع خواند! او سازمان غذا و دارو را به عنوان مرجع ملی تایید واکسن اعلام کرد و گفت: « تا روزهای اخیر بیش از ۱۴ کشور در دنیا آن را تایید کرده یا مجوز مصرف اضطراری آن را صادر کرده‌اند و بیش از ۵۰ کشور درخواست آن را دارند.» سفیر ایران در روسیه هم از امضای توافق‌نامه‌ای برای خرید و تولید مشترک واکسن روسی «اسپوتنیک» بین دو کشور خبر داده و آن‌طور که گفته نخستین محموله از این دارو تا هفته آینده به تهران تحویل داده خواهد شد.

واکسن ایرانی کی به دست ما می‌رسد؟

از کاهش شدید رعایت پروتکل‌های بهداشتی آن‌طور که سخنگوی وزارت بهداشت اعلام کرده، می‌توان استنباط کرد باید در انتظار موج تازه همه‌گیری کرونا در جامعه باشیم. اعلام اخبار خرید واکسن خارجی و البته پیشرفت‌های بسیار واکسن ایرانی هم به نوعی برای شهروندان امنیت کاذبی ایجاد کرده که منجر به همان عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی شده، بدیهی است از کارایی واکسن ایرانی روی نوع جهش‌یافته ویروس باید خوشحال بود و همچنین از خرید واکسن خارجی نیز همین‌طور؛ اما سوال اصلی این است که چه زمانی قرار است واکسیناسیون آغاز شود؟ سعید نمکی چندی پیش ۲۲ بهمن را زمان آغاز واکسیناسیون اعلام کرده بود اما حالا حامد حسینی، مدیر مرکز کارآزمایی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌گوید: «تمامی داوطلبان تا پایان بهمن واکسن ایرانی کرونا را دریافت می‌کنند.» البته که این گفته به معنای آغاز واکسیناسیون سراسری نیست. در حال حاضر تعداد داوطلبان مرحله اول تست بالینی واکسن ایرانی کرونا ۵۶ نفر است و تاکنون هم ۳۵ تزریق واکسن به داوطلبان انجام شده‌است. از زمانی که آخرین داوطلب تزریق خود را انجام داده‌است، باید ۲۸ روز پیگیری انجام شود و به همین دلیل تا اواخر اسفند مرحله اول تست انسانی این واکسن به پایان می‌رسد و با این حساب اگر قرار بر واکسیناسیون عمومی از واکسن ایرانی باشد باید تا سال آینده صبر کنیم.

ورود به شهرهای زرد مسافرپذیر ممنوع

علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: موارد بستری و سرپایی کرونا در برخی استان‌ها شیب صعودی پیدا کرده و به همین علت از این پس در برخی شهرهای زرد مسافرپذیر مانند شهرهای نارنجی سابق، محدودیت تردد اعمال می‌شود. وی افزود: استان مازندران هنوز بالاترین میزان ابتلا به کرونا و بستری روزانه را دارد و استان هرمزگان و شهرهای قشم، بندرلنگه و جاسک نیز علائم نگران کننده‌ای دارند. /ایرنا

مخالفت با زیست شبانه

عیسی فرهادی، فرماندار تهران با تاکید بر این‌که زیست شبانه در تهران با وجود کرونا معنا ندارد، بررسی این طرح را به اتمام وضعیت کرونایی در تهران منوط دانست. وی درخصوص بررسی این طرح برای کل ایام سال و بعد از شرایط کرونا نیز گفت: تا شرایط کرونایی ادامه دارد با چنین طرحی مخالفت می‌کنیم. درحقیقت طرحی برای زیست شبانه بررسی و تصویب نخواهدشد مگر بعد از اتمام کرونا و ارسال چنین طرحی از سوی شورای شهر. /ایسنا

این عکس تزئینی است و جام جم به علت ملاحظات حقوقی از انتشار تصاویر کمپ‌های لاکچری داخلی خودداری کرد اما با یک جست‌وجوی ساده در اینترنت این تصاویر قابل مشاهده است

مراکز ترک اعتیاد وی‌آی‌پی با استخر، سونا، جکوزی، بیلیارد، بازی‌های رایانه‌ای و کادردرمانی که آنها را مجرب‌ترین می‌نامند از معتادان پذیرایی می‌کنند

قرنطینه رویایی

هزینه اقامت در برخی از این مراکز تا ۱۶۸ میلیون تومان هم تعیین شده است

مریم خباز

جامعه

مگر می‌شود به آن ساختمان‌ها، طراحی مدرن، درختان سرسبز و سرحال که دور ساختمان حلقه زده‌اند، آن آسمان آبی که می‌شود زیر چترهای آفتابگیر و روی صندلی‌هایی از جنس بامبو به پیچک‌های سرزنده در حال صعود خیره شد و از آبمیوه‌ای که چند لحظه پیش، تمیز و خنک با احترام تعارف کرده‌اند، دید و محو نشد.

آن سالن‌های ورزشی مدرن، استخرهای آبی رنگ المپیکی، سونا، جکوزی، سالن بیلیارد، کافی‌شاپ، اتاق بازی‌های رایانه‌ای و اتاق‌های مستر با تختخواب‌های مرتب و منظم و مبلمان مخصوصِ همراه اغفالگرند. این تصاویر به کتک خوردن، تهدید شدن با سگ پاچه‌گیر، سیاه و کبود شدن زیر ضربه‌های زنجیر، چوب خوردن و عربده کشیدن و غذایی بخور و نمیر گرفتن و نقشه فرار کشیدن غذایی همچنین آنچه این اواخر در مرکز ترک اعتیاد شیراز، این شکنجه‌گاه رخ داده که معتادان بی‌نوا را در استخر آب یخ فرو می‌بردند و با شیلنگ به جانشان می‌افتادند و فحش‌های آبدار نثارشان می‌کردند و ترک‌های مستضعفانه‌ای را به نمایش می‌گذاشتند هیچ ربطی به ترک اعتیادهای لوکس و مراکز وی‌آی‌پی ندارند.

کسانی که در این دو تصویر نفس می‌کشند و داستان شاه و گدا را تداعی می‌کنند، همه دردی مشترک دارند ولی روشی که با آن تیمارمی شوند مثل روش پروردن بچه زنبورهای کارگر و تفاوتش با ناز پرورده کردن ملکه آینده کندوهاست.

پول حتی در حوزه اعتیاد تعیین می‌کند آدم‌ها چه سرنوشتی داشته باشند. پول راهبر است و یکی را می‌اندازد گوشه پاتوقی متروک که به ولع پاک شدن، ترک غیرعقلانی می‌کند و مثل مار به خود می‌پیچد و دیگری را روانه مراکز ترک اعتیاد وی آی پی می‌کند که از هتل هیچ کم ندارند.

پاک شدن به روش وی آی پی، نوعی لاکچری بازی برای درمان اعتیاد آدم‌های پولدار است، کسانی که وحشت ماندن در خیابان و چرت زدن در خرابه‌ها و روزها گرسنه ماندن و برای یافتن مواد سگ دو زدن را ندارند و در عوض بوی عطر و ادکلن‌های مارک می‌دهند و در اتاق‌های اختصاصی چند روزی را به سم‌زدایی می‌گذرانند و پس از آن ادکلن زده و اتوکشیده از مرکز خارج می‌شوند بی‌آن که به ثروت یا آبرویشان لطمه خورده باشد.

خط کشِ پول درهمه حوزه‌ها و درباره همه مسائل بشری این‌چنین میان آدم‌ها خط می‌کشد ولی مراکز ترک اعتیاد لاکچری که ادعاهای بزرگ و تضمین‌های دهان‌پرکنی دارند به‌طور ویژه‌تر میان آدم‌ها خط می‌کشند. هزینه‌ای که آنها از مصرف‌کننده‌های مواد می‌گیرند قابل‌ملاحظه است و خدمات هتلینگی که ارائه می‌دهند به امکانات هتل‌ها پهلو می‌زند اما درباره این‌که روش درمان‌شان نیز به قواره تسهیلات‌شان است، باید بحث کرد.

آنچه آنها می‌کنند

مراکز درمان ترک اعتیاد و کمپ‌های وی آی پی به قدری زیاد شده‌اند که در تبلیغات از سر و کول هم بالا می‌روند و هر کدام می‌خواهند روی دست دیگری بلند شوند، هر کدامشان هم لقب بهترین و مجهزترین و کارآمدترین مرکز را به خودشان می‌دهند.

آنچه آنها به مشتری می‌دهند(خودشان می‌گویند) تغذیه خوب، تفریح مناسب، اتاق شخصی راحت، استخر و سونا و جکوزی و انواع و اقسام بازی از رایانه‌ای تا بیلیارد است که در کنار کادردرمانی مجرب(به گفته خودشان) و مراقبت‌های ۲۴ ساعته به تک تک افراد یک ترک ایده‌آل و مرفه را تقدیم می‌کنند.

هر مرکز، مدعی روش درمانی اختصاصی و متفاوت از مراکز دیگر است، یکی از سیستم رول مدلینگ حرف می‌زند که معلوم نیست چیست و دیگری درمان اعتیاد بدون داروهای ترک را وجه تمایزش با دیگران می‌داند. یکی نیز از امکان همراهی اعضای خانواده در طول دوره درمان می‌گوید و بعد از این که گالری تصاویرش را توی چشم متقاضیان کرد، از پرستار شخصی، وقت کافی گذاشتن برای هر بیمار و دسترسی نامحدود به پزشک و پرستار و روانپزشک می‌گوید و دست آخر آخرین تیر ترکش را که درمان سریع و فوق سریع است به عنوان مدال افتخاری بر سینه نصب می‌کنند.

برای برخی مراکز هم گفتن از RD و URD باب میل‌تر است و کلاس کار را بالاتر می‌برد اگر مخفف انگلیسی روش‌های سریع و فوق سریع ترک را با طب سوزنی مخلوط کنند و به عنوان بسته‌ای ویژه ارائه دهند.

آنچه مشتری باید بکند

مشتری مراکز ترک اعتیاد لاکچری فقط باید انتخاب کند و بسنجد که کدام مرکز برایش دلچسب‌تر است، اگر درخرج کردن پول محدودیت نداشته باشد هم که کار آسان‌تر می‌شود. اگر خبرنگار باشی و در پوسته مادری نگران فرو روی که پسری ۲۰ ساله و معتاد به شیشه و گل و بقیه چیزهایی که حدس می‌زنی امتحان کرده است باشی، درآوردن اطلاعات درباره پولی که باید بابت خدمات وی آی پی به این مراکز بدهی آسان است.

تلفن چند زنگ می‌خورد و زنی مسن الو می‌گوید و بعد از قطار کردن خدمات که از بس زیاد است چند بار به خاطرش نفس تازه می‌کند، از جزئیات قیمت‌ها برای یک دوره ترک ۲۱ روزه می‌گوید: اتاق هشت نفره چهار میلیون و ۵۰۰ هزار، اتاق چهارنفره شش میلیون و ۵۰۰ هزار(که اگر بوفه هم بخواهیم به هفت میلیون و ۲۰۰ هزار می‌رسد) و بالاخره اتاق اختصاصی و تک نفره ۱۵ میلیون تومان.

صدای ضعیف و رنج کشیده مادری که پسر نازپرورده اش را گرفتار اعتیاد دیده و حالا نمی‌خواهد برای ترک اعتیاد آب در دلش تکان بخورد، در تماس بعدی هم جواب می‌دهد. دراین مرکز روانپزشک روزی دوبار بیماران را ویزیت می‌کند و حضور پرستار ۲۴ ساعته است و پزشک آنکال نیز در خدمت و روان درمانی و خدمات روان‌شناسی هم بی‌وقفه است.

در این مرکز باید معتاد جوانمان را دو تا سه هفته تنها بگذاریم یا در بخش عمومی که شبی یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است، یا در اتاق‌های دو و سه تخته که شبی یک میلیون و ۳۵۰ هزار تومان است و یا در اتاق‌های اختصاصی و تک‌تخته که برای یک شب یک میلیون و ۷۵۰ هزار تومان هزینه دارد.

مرکز ترک اعتیاد وی‌آی‌پی دیگری که درجمله اولِ مکالمه اصلاح می‌کند که کمپ و نه مرکز، برای همان جوان معتاد خیالی سه دوره ۲۱ روزه را تجویز می‌کند که می‌شود ۶۳ روز. اگر این جوان موهوم هر یک از این ۲۱ روزها را در اتاق‌های گروهی بگذراند باید شبی سه و نیم میلیون بپردازد؛ اما اگر در بخش وی‌آی‌پی که اتاق‌های چهارتخته دارد، خرجش می‌شود شبی پنج‌میلیون تومان و اگر از این هم لاکچری‌تر بخواهد و دست روی اتاق اختصاصی بگذارد، می‌شود به قرار هر شب اقامت هشت‌میلیون تومان. و همه اینها به زعم مردی که آن سوی تلفن مبلغ این مرکز است به خاطر خدمات ویژه، هر روز غوطه‌خوردن دراستخر آب گرم، سرگرم شدن با بیلیارد و خوردن غذاهای رستورانی معروف است.

این رقم‌ها که کنار هم چیده‌شوند درست مثل این می‌شود که یک نفر ۲۱ روز در یک هتل پنج‌ستاره با همه خدمات اعلا ساکن شود یا شاید کسی که در هتل اقامت می‌کند، کمتر از مصرف‌کننده‌ای که قصد ترک لاکچری دارد، هزینه می‌کند. البته مشتریان این مراکز درمانی شک نداریم قشر مرفه جامعه‌اند و همان‌گونه که تحصیل و ازدواج و حتی مراسم ترحیم‌شان با مردم عادی فرق دارد، ترک اعتیادشان نیز منحصربه خود است. اما سوال این است که بعد از این همه خرج کردن و آب به آسیاب این مراکز ویژه ریختن آیا اعتیاد افراد واقعا درمان می‌شود؟

رفاه منجر به درمان می‌شود؟

ما این سوال را از دو پژوهشگر حوزه اعتیاد پرسیدیم که هر دو گفتند هزینه‌کردن زیاد نه الزاما سرعت درمان را بالا می‌برد و نه قطعا فرد را برای همیشه از دام اعتیاد نجات می‌دهد.

رامین رادفر به ما می‌گوید در حوزه ترک‌اعتیاد وی‌آی‌پی باید خدمات درمانی و تسهیلات هتلینگ را از هم جدا کنیم؛ چرا که امکانات رفاهی ممتاز با خدمات درمانی تخصصی و علمی فرق دارد و حتی اگر فرض کنیم همه خدمات در هر دو حوزه برای بیماران مهیا می‌شود، نمی‌توانیم قانون کلی صادر کنیم که حتما افراد درمان شده و دیگر سراغ مواد نمی‌روند. او توضیح می‌دهد در دنیا نیز ثابت‌شده دوره‌های درمانی که در ماه ۵۰۰ هزار دلار هزینه دارند نیز اصلا این معنا را نمی‌دهند که نتیجه بهتری به بار می‌آورند.

هومن منشئی، پژوهشگر نیز که هم مخالف درد کشیدن برای ترک و هم مخالف خدمات لاکچری برای ترک است (چون این دو را افراط و تفریط حوزه ترک اعتیاد می‌داند) به ما می‌گوید به هیچ‌وجه بالا رفتن خدمات هتلینگ و امکانات رفاهی نمی‌تواند به تنهایی شرایط بهتری را برای درمان ایجاد کند. او البته تاکید دارد وجود پزشک، روانپزشک و پرستار در نحوه درمان نقش دارد ولی معتقد است حتی اگر این خدمات در بهترین حالت نیز ارائه شود وقتی در مدت محدود ۲۱ روز اتفاق می‌افتد، ارزش کاربردی ندارد. دلیل او برای این حرف، مزمن بودن بیماری اعتیاد است که خدمات لاکچری ترک با این که می‌تواند درعرض سه هفته رنگ و لعابی به معتادان بدهد و حال ظاهریشان را خوب کند ولی مهم حال درونی، عوارض و صفات اعتیاد است که باید از افراد جدا شود.

معمای روش‌های سریع و فوق‌سریع

یکی از خدمات ویژه‌ای که ارائه‌دهندگان خدمات وی آی پی درمان اعتیاد به آن می‌بالند، درمان‌های سریع و فوق سریع است؛ درمان‌هایی که هر دو پژوهشگر ما نسبت به آن هشدار می‌دهند. رامین رادفر می‌گوید آدم‌ها، فوق‌سریع معتاد نشده‌اند که حالا بخواهند فوق‌سریع ترک کنند، ولی با این که این روش منسوخ است هنوز عده‌ای آن را دنبال می‌کنند. به گفته او منظور از روش فوق‌سریع، بردن معتاد به اتاق عمل، بیهوش کردن او و خالی کردن بدنش از گندهای مخدر است؛ اتفاقی که به گفته وی طی یک فرآیند فیزیولوژیک دوهفته‌ای نیز خود به خود رخ می‌دهد.

هومن منشئی نیز این روش را مربوط به حدود ۲۰ سال پیش می‌داند، یعنی زمانی که فکر می‌کردند اگر مواد را سریع از بدن معتاد خارج کنند مشکل اعتیاد حل می‌شود. این پژوهشگر اما می‌گوید اکنون ثابت شده هر چه دوره درمان اعتیاد کوتاه‌تر باشد مشکل بیمار بدتر می‌شود و برعکس هرچقدر دوره درمان طولانی‌تر باشد و با گروه‌درمانی، رابطه فرد معتاد با گروه درمانگر قوی‌تر شود، شانس ترک و پاک ماندن بالاتر می‌رود.

رادفر:

در حوزه ترک اعتیاد وی‌آی‌پی باید خدمات درمانی و تسهیلات هتلینگ را از هم جدا کنیم چرا که امکانات رفاهی ممتاز با خدمات درمانی تخصصی و علمی فرق دارد و حتی اگر فرض کنیم همه خدمات در هر دو حوزه برای بیماران مهیا می‌شود نمی‌توانیم قانون کلی صادر کنیم که حتما افراد درمان شده و دیگر سراغ مواد نمی‌روند

نوع اقامت در کمپ‌های وی‌آی‌پی	قیمت (یک دوره ۲۱ روزه)
اتاق‌های گروهی	سه میلیون و ۵۰۰ هزار
اتاق ۸ نفره	چهار میلیون و ۵۰۰ هزار
اتاق ۴ نفره	شش میلیون و ۵۰۰ هزار تا هفت میلیون و ۲۰۰ هزار
اتاق تک نفره	۱۵ میلیون تومان

برخی از مراکز اقامتی ترک اعتیاد، قیمت‌ها را بر اساس تعداد تخت‌های هر اتاق و برای یک دوره ۲۱ روزه تعیین می‌کنند

اقامت روزانه به صورت وی‌آی‌پی	قیمت (هر شبانه روز)	جمع هزینه برای یک دوره ۲۱ روزه
اقامت در بخش عمومی	یک میلیون و ۲۰۰ هزار	۲۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
اتاق دو و سه تخته	یک میلیون و ۳۵۰ هزار	۲۸ میلیون و ۳۵۰ هزار
اتاق چهار تخته	پنج میلیون تومان	۱۰۵ میلیون تومان
اتاق اختصاصی	هشت میلیون تومان	۱۶۸ میلیون تومان

برخی مراکز اقامتی ترک اعتیاد که خدمات ویژه‌تری ارائه می‌دهند همانند هتل‌ها هزینه‌ها را براساس هر شب اقامت محاسبه می‌کنند

فاجعه قلات

روستای دوکوهک شیراز، نامی که شاید سالی یک‌بار هم شنیده نمی‌شد این روزها به‌خاطر کمپ ترک اعتیاد قلات بر سر زبان‌هاست. حکایت همان حکایت همیشگی است که چند نفر آدم قلدر و کارنابلد، جمعی معتاد تنگدست و بی‌کس و حتی بی‌خبر و ناآگاه را در چهاردیواری‌هایی به نام مراکز اقامتی ترک اعتیاد حبس می‌کنند و کتک‌درمانی، وحشت‌درمانی، تحقیردرمانی و گرسنگی‌درمانی را روی آنها پیاده می‌کنند.

فیلم کوتاهی که از مرکز قلات در دوکوهک شیراز منتشر شده مشتی معتاد بی‌دفاع را نشان می‌دهد که در استخر آب یخ پرتاب شده‌اند و اگر بخواهند از آن بیرون بیایند با لگد دوباره به درون آب پرت می‌شوند و وقتی حسابی منجمد شدند بیرون‌شان می‌کشند و با شیلنگ و چک و لگد و بدترین واژه‌ها از آنها پذیرایی می‌کنند.

این صحنه‌ها تازگی ندارد و فقط اسم مراکز و نام شهرها و مناطق است که عوض می‌شود. این که اداره بهزیستی استان فارس هم بعد از انتشار این فیلم رقت‌بار، مرکز قلات را تعطیل و دست‌اندرکاران مرکز را دستگیر کرده اتفاق تازه‌ای نیست. این مراکز که رشد قارچی دارند و تجربه‌های مخوفی را رقم می‌زنند باید از بیخ و بن ریشه‌کن شوند وگرنه این که دادستانی فارس به موضوع مرگ مشکوک یکی از بیماران این مرکز ورود کرده است نیز اتفاق تازه‌ای نیست و در چنین پرونده‌هایی تکرار می‌شود.